

17.8.2012

H 00230/12

Oikeusministeriö

Viite: Lausuntopyyntö 23.5.2012, OM 12/41/2007

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi käsittelyn joutuisuutta hallinnossa ja oikeussuojaa käsittelyn viivästyessä koskevaksi lainsäädännöksi

Helsingin hallinto-oikeudella ei ole huomautettavaa esitysluonnoksen johdosta. Siinä on otettu muun ohella huomioon ne seikat, joihin hallinto-oikeus on samaa asiaa koskevasta työryhmämietinnöstä antamassaan lausunnossa (19.12.2008 H 00304/08) kiinnittänyt huomiota. Nyt ehdotetussa muodossa viivästysvalituksen käyttöala on riittävässä määrin ja selkeästi rajattu kuitenkin niin, että se ei liikaa rajoita asianosaisten mahdollisuuksia reagoida hallintoviranomaisten passiivisuutta tai käsittelyn viivästymistä vastaan.

Viivästysvalitusten käsittelyn hallinto-oikeuksissa vaatimien henkilöstöresurssien osalta hallinto-oikeus toteaa ensinnäkin, ettei viivästysvalitusten määrää ole mahdollista etukäteen arvioida tarkemmin kuin mitä esitysluonnoksessa on esitetty. Sen sijaan viivästysvalitusta ei hallinto-oikeuden käsityksen mukaan voi suoraan rinnastaa täytäntöönpanokieltihakemuksen käsittelyyn lainkäyttöelimestä pelkästään sillä perusteella, että viivästysvalitus voidaan ehdotuksen mukaan käsitellä kevennetyssä kokoonpanossa. Täytäntöönpanokieltihakemus liittyy vireillä olevaan valitukseen ja se ratkaistaan yleensä ennen pääasiaratkaisua vakioperustein ja erillistä viranomaisen lausuntoa pyytämättä. Viivästysvalitus puolestaan käsitellään hallinto-oikeudessa muiden valitusasioiden tapaan pyytämällä po. viranomaisen lausunto ja antamalla valitukseen perusteltu päätös. Esitysluonnoksen 73 §:ssä on erityisesti säädetty niistä seikoista, joita valitusviranomaisen olisi käsittelyn kokonaiskeston ohella otettava huomioon käsittelyn viivästymistä arvioidessaan. Kun otetaan huomioon viivästysvalituksen käsittelyssä uhkasakon asettamiseen ja sen tuomitsemiseen kuluva aika, viivästysvalitus on sen käsittelyn vaatimien henkilöstöresurssien osalta rinnastettavissa pikemminkin tavallisen hallintovalituksen kuin täytäntöönpanokieltihakemuksen käsittelyyn.

Hallinto-oikeus toteaa vielä, että viivästysvalitukset tulisi yhdenmukaisen käytännön takaamiseksi ainakin lain soveltamisen alkuvaiheessa herkemmin ja matalalla kynnyksellä ottaa ratkaistavaksi yhtä tuomaria laajemmassa kokoonpanossa. Tämäkin näkökohta tulisi ottaa henkilöstöresurssien arvioinnissa huomioon.

Hallinto-oikeuden ylituomari

Marjatta Mäenpää